

Nationale
Zorgklas

Beleidsplan 2020–2021

Ter besluitvorming in
bestuur d.d. 8 juli 2020

Datum 23 juni 2020

Iedereen zorgt. Voor elkaar.

www.nationalezorgklas.nl

Nationale Zorgklas

1. Inleiding

In Nederland is al langer sprake van krapte op de arbeidsmarkt in de zorgsector. Tot 2027 wordt in de wijkverpleging rekening gehouden met een groei van de werkgelegenheid met 25.500 mensen. In de verpleeghuizen bedraagt de groei naar verwachting 40.000 functies. Dit beeld zien we ook terug in andere zorg sectoren. Als gevolg van de dubbele vergrijzing wordt verwacht dat dit tekort de komende decennia zal oplopen. Hierbij wordt rekening gehouden met een versterkende effect van de Coronacrisis op de arbeidsmarkt binnen de zorgsector, o.a. door een hogere werkdruk, een mogelijke opleving van het virus en de nieuwe werkrealiteit. Om deze tekorten op te vangen wordt er naast jongeren met een afgeronde zorgopleiding nadrukkelijk gezocht naar zij-instromers en herintreders. Dit zijn potentiële zorgmedewerkers die ofwel eerder in de zorg hebben gewerkt ofwel de ambitie hebben om op korte termijn in de zorg te gaan werken. Daarnaast wordt er gekeken naar 'doorstromers'. Dit zijn medewerkers die momenteel in de zorg werkzaam zijn, maar waarvan in de nabije toekomst wordt verwacht dat zij complexere taken gaan uitvoeren. Voor beide groepen geldt dat er verkorte opleidingstrajecten op maat nodig zijn om mensen op korte termijn op het wenselijke niveau inzetbaar te maken.

Doelstelling

De Nationale Zorgklas is een nationaal opleidingsplatform voor de zorg. De Nationale Zorgklas draagt bij aan een duurzame oplossing voor de arbeidskrapte en opleidingsvraagstukken in de zorg vanuit een unieke samenwerking tussen het zorgwerkveld en het opleidingsinstellingen in het zorgonderwijs. In samenspraak met het zorgwerkveld worden actuele en urgente scholingsvragen vertaald in een

virtueel en online onderwijsaanbod. Dit aanbod wordt vervolgens op het platform aangeboden en verzorgd door professionele vakdocenten van opleidingsinstellingen in het gehele land. Op deze wijze stelt de Nationale Zorgklas een aanbod voor actuele en urgente scholingsvragen in de zorg landelijk en structureel beschikbaar.

Op dit moment biedt de Nationale Zorgklas een oplossing door nieuw in te stromen medewerkers snel inzetbaar te maken voor ondersteuning in de zorg én door zittende medewerkers en herintreders versneld te kunnen inzetten op een hoger niveau. Met een passend, laagdrempelig en versneld virtueel opleidingsaanbod biedt de Nationale Zorgklas een eerste stap en goede introductie voor mensen die tijdelijk in de zorg willen gaan werken of een carrièreswitch willen maken naar zorg en welzijn.

Dit doen wij door ons aan te sluiten bij verschillende maatschappelijke ontwikkelingen.

1. 1 Digitale onderwijsinnovaties

Er is al langer een trend zichtbaar waarin traditioneel klassikaal onderwijs wordt vervangen door digitale onderwijsinnovaties. Hierbij dient al lang niet meer alleen gedacht te worden aan platte e-learning modules. Met virtuele klassen, digitale leeromgevingen en slimme applicaties krijgt het zorgonderwijs een nieuwe dimensie. Zo speelt de factor plaats een minder prominente rol, waardoor studenten thuis of op het werk onderwijs kunnen volgen en zijn er tal van mogelijkheden om op didactisch niveau beter aan te sluiten bij de belevingswereld van deelnemers. Hierdoor kunnen virtuele onderwijsinnovaties een enorme bijdrage leveren aan het versnellen van het zorgonderwijs. De afgelopen maanden hebben we kunnen zien dat de Coronacrisis deze virtuele onderwijsinnovaties heeft gestimuleerd.

Tegelijkertijd zien we ook dat verschillende opleidingsinstellingen een andere invulling geven aan het virtuele onderwijsaanbod. Hierdoor ontstaan zowel kwalitatieve als kwantitatieve verschillen met als gevolg dat virtuele onderwijsinnovaties gefragmenteerd worden aangeboden en er verspreid over verschillende opleiders grote ontwikkelkosten worden gemaakt. Hierdoor missen virtuele onderwijsinnovaties nog te vaak doel. De Nationale Zorgklas heeft als ambitie om hoopgevende virtuele onderwijsinnovaties in de zorg landelijk beschikbaar te stellen. Hierbij zal te allen tijden het credo zijn: virtueel tenzij het in de praktijk en lokaal beter en sneller kan.

1. 2 Platformdenken

Een tweede ontwikkeling waarbij de Nationale Zorgklas aansluit is de omslag naar een platformeconomie. In verschillende sectoren is een omslag te zien waarin platformen de samenkomst van vraag- en aanbod vereenvoudigen en versnellen. Doordat de factor 'plaats' een minder belangrijke rol gaat spelen in het zorgonderwijs, biedt dit voor zowel opleiders als studenten mogelijkheden om opleidingsaanbod op een grotere afstand aan te bieden en af te nemen. Dit levert voordelen op, omdat bijv. de drempel om klassen te starten wordt verlaagd en klassen sneller gevuld kunnen worden. Het digitale platform de Nationale Zorgklas faciliteert de samenkomst van studenten en opleiders. Zo kunnen alle Crebo gecertificeerde opleidingsinstellingen deelnemen en kunnen alle zorgwerkgevers deelnemers aanmelden. Op het platform wordt op overzichtelijke wijze het aanbod en de capaciteit van verschillende opleiders inzichtelijk gemaakt, waardoor deelnemers zich snel digitaal kunnen intekenen. De expertservice van de Nationale Zorgklas draagt zorg voor een goede afstemming tussen opleidingsinstelling en student.

1. 3 Modulair onderwijs

Het is van groot belang om het beroepsonderwijs in de zorg beter aan te laten sluiten op volwassenen (zij-instromers, herintreders). Zij hebben behoefte aan meer modulair opgebouwd onderwijs, waarbij rekening gehouden wordt met de kennis en kunde zij al met zich meebrengen. Lang niet altijd is dan een volledig diploma noodzakelijk om goed aan de slag te kunnen in de zorg. Via het behalen van gecertificeerde modules (MBO certificaten) draagt dit onderwijs bij aan het versneld inzetbaar zijn voor de zorg.

Tegelijkertijd zien we ook dat er rondom het aanbod van MBO certificaten grote regionale verschillen bestaan, met als gevolg dat deze niet overal beschikbaar zijn. De Nationale Zorgklas heeft als ambitie om leereenheden landelijk beschikbaar te stellen. Dit willen wij doen door opleidingsinstellingen die reeds bepaalde leereenheden ontwikkeld hebben een podium te geven en dit aanbod beschikbaar te stellen aan andere opleidingsinstellingen. Op deze manier hopen wij het aanbod op de Nationale Zorgklas uit te bouwen tot volledige verkorte opleidingstrajecten.

1.4 Werkveld aan zet

De Coronacrisis heeft laten zien dat de 'vraag' vanuit het werkveld snel kan veranderen. Voor opleidingsinstellingen leidt dit tot uitdagingen om het opleidingsaanbod voortdurend aan te laten sluiten op deze veranderende vraag. Hierdoor worden er verschillende afwegingen en keuzes gemaakt rondom het ontwikkelen en aanbieden van een bepaald opleidingsaanbod. Voorbeelden hiervan zijn het wel of niet aanbieden van crisisscholing, vormen van revalidatiezorg en opleidingen voor werkbegeleiders. Voor deze acute scholingsvragen wil de Nationale Zorgklas eveneens een podium bieden aan opleidingsinstellingen die reeds een adequaat aanbod hebben ontwikkeld. Op deze manier wilt de Nationale Zorgklas zo snel mogelijk de wensen vanuit het werkveld vertalen naar een sluitend onderwijsaanbod.

1.5 Bekwaam is bevoegd

Daarnaast is er in algemene zin een ontwikkeling in de zorg zichtbaar waarin er meer verantwoordelijkheid wordt gelegd bij werkgevers ten aanzien van de inzet van personeel. Er is een verschuiving zichtbaar van het denken in formele bevoegdheden en diploma's naar het denken in termen van bekwaamheden. Hiermee verplaatst de opleidingsvraag van het kunnen overleggen van diploma's en certificaten naar het kunnen aantonen van vaardigheden op de werkvloer. De implicatie hiervan is dat er meer ruimte voor werkgevers ontstaat om medewerkers in te zetten, mits zij adequate scholing, begeleiding en toezicht organiseren. Het aanbod op de Nationale Zorgklas is er voortdurend op gericht om werkgevers ontlasten en te ondersteunen bij deze verandering van denken.

1.6 Intersectorale mobiliteit

Als gevolg van de Coronacrisis is de werkgelegenheid in verschillende dienstverlenende sectoren afgenomen, zoals de luchtvaart, toerisme en openbaar vervoer. Voor organisaties en medewerkers in deze sectoren kan het aantrekkelijk zijn om constructies te bedenken waarin wordt onderzocht of medewerkers in de zorg kunnen gaan werken. Om dit proces te bespoedigen is het wenselijk om een landelijk platform te hebben, waarin zowel werkgevers als medewerkers uit andere sectoren kennis kunnen maken met het werken in de zorgsector. De Nationale Zorgklas kan deze rol vervullen, door deze kennismaking te organiseren, daadwerkelijke scholing aan te bieden en medewerkers door te geleiden naar organisaties die medewerkers kunnen koppelen aan zorgwerkgevers.

1.7 Branchesamenwerking binnen de zorg

Op dit moment richt de Nationale Zorgklas zich vooral op de VVT-sector. Het is echter al langer bekend dat er grote overlap bestaat tussen verschillende branches in de zorg en dan met name de gehandicaptenzorg en de geestelijke

gezondheidszorg. Daarnaast is bekend dat de personeelstekorten in de zorg ook deze branches raakt, met als gevolg dat opleidingsvraagstukken ook in deze sectoren zeer actueel zijn. Rndom o.a. het modulair opleiden is al eerder een samenwerking ingezet met deze andere zorgbranches. De Nationale Zorgklas heeft de ambitie om de komende jaren bij te dragen aan het versterken van deze branchesamenwerking door het opleidingsaanbod uit te breiden naar andere zorgbranches.

2. Huidig aanbod en doorontwikkeling

De Nationale Zorgklas is in korte tijd ontwikkeld. Op dit moment bestaat het platform uit een website waarin bezoekers met of zonder zorgervaring worden ontvangen door HuGo, een virtuele assistent. Op basis van een aantal vragen wordt bekeken welk aanbod op de Nationale Zorgklas het beste bij een bezoeker past. Hierbij kan er een onderscheid worden gemaakt tussen vijf introductievideo's over Covid-19, Algemene Dagelijks Levensverrichtingen, Hygiëne, Dementie en Voeding. Deze introductievideo's worden afgerond met virtuele meerkeuzetoetsen.

2.1. Huidig online trainingsaanbod

Daarnaast worden er op dit moment twee online trainingen aangeboden op de Nationale Zorgklas. De eerste online training heeft betrekking op ondersteunend zorgverlener en richt zich op deelnemers zonder zorgervaring. Zij worden binnen een week geschoold op het uitvoeren van laag complexe (zorg) taken op niveau 2. De tweede online training heeft betrekking op begeleidend zorgverlener en richt zich op deelnemers die voorheen al een zorgdiploma hebben behaald op niveau 3 of 4. Door het versnelde opleidingsaanbod zijn zij binnen een week inzetbaar voor de zorg.

De deelnemers worden in groepen van 12 gekoppeld aan een opleidingsinstelling en vakdocent. Deze vakdocenten voeren een intake

gesprek met alle deelnemers en scholen hen middels een interactieve en uitdagende leeromgeving. Na voltooiing van het trainingsprogramma ontvangen de deelnemers een certificaat.

2.2. Inhoudelijke doorontwikkeling

In de eerste fase van de Nationale Zorgklas is een aanbod ontwikkeld dat vooral gericht was op de scholing van extra personeel tijdens de Coronacrisis. In de tweede fase willen wij het aanbod uitbreiden. Hierbij sluiten we aan bij de eerder genoemde MBO certificaten en acute scholingsvragen vanuit het werkveld. Betreffende de leereenheden willen wij in eerste instantie het aanbod uitbreiden naar de MBO certificaten waar de meeste behoefte aan is vanuit het werkveld, zoals individuele basiszorg of verpleegtechnische handelingen. Vervolgens zal worden onderzocht of het aanbod van verschillende opleidingsinstellingen kan worden omgevormd tot een digitaal aanbod op het platform. Voor Crebo-gecertificeerde opleiders is het vervolgens mogelijk op de Nationale Zorgklas deelnemers te scholen via dit aanbod. Daarnaast kijken we ook naar mogelijkheden om in de tweede fase aan te sluiten bij overige vragen vanuit het werkveld, zoals: big-herregistratie, revalidatiezorg bij Covid-19 en het scholen van werkbegeleiders. Uiteraard wordt er voortdurend gekeken naar redelijke vergoedingen voor partijen die het aanbod op de Nationale Zorgklas vormgeven.

2.3 Technische doorontwikkeling

Zoals eerder aangegeven staat platformdenken centraal bij de Nationale Zorgklas. Vanuit dit oogpunt willen wij in de tweede fase inzetten op een grote automatiseringsslag. Wij zien grote mogelijkheden om het aanmeldingsproces, de capaciteitsplanning en het declaratieproces volledig automatisch via het platform te laten verlopen. Op dit moment worden hiertoe de eerste stappen gezet.

3. Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van de Nationale Zorgklas is erop gericht om de inhoudelijk en technische doorontwikkelingen zo goed mogelijk te kunnen managen. In de eerste plaats is ervoor gekozen om een paritair bestuur te vormen bestaande uit leden van vakbonden (2), werkgevers in de VVT-sector (2) en werkgevers in Bozverband (1). Het bestuur wordt ondersteund door drie expertgroepen, die het bestuur adviseren over de te volgen koers. Aanvankelijk wordt gestart met een expertgroep vanuit werkgevers in de zorg en een expertgroep vanuit het onderwijsveld. In de toekomst zal dit worden uitgebreid naar een expertgroep die zich richt op de digitale innovaties en werkplekieren op het platform. Het bestuur en de expertgroepen worden ondersteund door het programmamanagement, dat tevens sturing geeft aan de uitvoering van het beleid.

4. Financiën

Op dit moment wordt de Nationale Zorgklas bekostigd vanuit bijdragen van de Arbeidsmarktagenda 'Zorg voor Ouderen' 2023, AO+VVT en de Goldschmeding Foundation. In de toekomst zal onderzocht worden of ook andere fondsen een bijdrage kunnen leveren aan de doorontwikkeling van de Nationale Zorgklas. Daarnaast zal worden gekeken of de ontwikkelkosten van het aanbod op de Nationale Zorgklas doorberekend kunnen worden in de opleidingskosten. Op deze manier heeft de Nationale Zorgklas de ambitie om uiteindelijk een duurzaam platform te worden.